

Økonomiske konsekvenser af ændret lovgivning for efterspørgselsstyret indsats i 2012

Folketinget har i foråret 2012 vedtaget en samlet lovpakke, som har betydning for udgifterne på bevillingen Efterspørgselsstyret Indsats (EI). Lovpakken indeholder dels en afskaffelse af det hidtidige prisloft for 6 ugers selvvalgt uddannelse samt en nedsættelse af statens grundtilskud til kommunernes indsats for integrationsudlændinge, dels en række ændringer af aktiveringsreglerne, som indebærer mindre lovpligtig aktivering af ledige.

På udfordringssiden medfører lovpakken merudgifter til 6 ugers selvvalgt uddannelse og mindreindtægter fra nedsættelse af grundtilskuddet på samlet 62,7 mio. kr. i 2012 og 79,5 mio. kr. i 2013. Disse merudgifter er **ikke styrbare**.

Ledige dagpengeberettigede, der søger 6 ugers selvvalgt uddannelse, har således et retskrav på at få uddannelsen bevilliget, uanset uddannelsens pris og indhold mv. I bekendtgørelsen om 6 ugers selvvalgt uddannelse, står der følgende i §§ 1 og 6:

§1 Ledige, der er dagpengeberettigede (...) kan efter eget valg deltage i selvvalgt uddannelse i op til 6 uger (...)
§6 Deltagerbetaling i henhold til lovgivningen om den pågældende uddannelse afholdes af jobcenteret.

Dette har hidtil været gældende inden for et prisloft, som med lovforslaget ophæves, hvilket uundgåeligt vil føre til merudgifter for kommunen.

Tilsvarende har Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen (BIF) ingen muligheder for at styre de økonomiske virkninger af nedsættelsen af statens grundtilskud vedr. integrationslovsudlændinge. Tilskuddet fra staten er således ikke afhængig af kommunens indsats eller resultater. Det udmåles alene ud fra antallet af nyankomne udlændinge i kommunen og finansierer udgifterne i forbindelse med det lovpligtige introduktionsprogram for disse.

På mulighedssiden medfører lovpakken mere fleksible rammer for beskæftigelsesindsatsen, som efter lovforslaget forudsættes at give mulighed for mindre aktivering og dermed mindreudgifter på 14,1 mio. kr. i 2012 og 21,9 mio. kr. i 2013.

Den mulighed er allerede udnyttet, idet Beskæftigelses- og Integrationsudvalget (BIU) allerede den 6. februar 2012 tiltrådte, at BIF udnyt-

BG - Anne Østerby

Bernstorffsgade 17, 2.
Sal
1592 København V

Telefon
3317 3309

E-mail
Sh39@bif.kk.dk

ter de mere fleksible rammer for beskæftigelsesindsatsen og i den forbindelse også realiserer de forudsatte mindreudgifter.

Håndtering af merudgifterne i overførselssagen

I forbindelse med overførselssagen – behandlet af Økonomiudvalget (ØU) den 24. april 2012 – blev der reserveret 80 mio. kr. til finansiering af konsekvenserne i 2012 af den stigende ledighed og nye lovgivning på baggrund af den månedlige opfølgning på problemområder (den såkaldte risikoliste), jf. ØU 2012/50578, bilag 1 (vedlagt).

Af disse 80 mio. kr. skulle 25 mio. kr. finansiere forskellen mellem på den ene side merudgifterne på 60 mio. kr. (senere ændret til 62,7 mio. kr.) vedr. fjernelse af prisloftet for 6 ugers selvvalgt uddannelse og nedsættelsen af grundtilskuddet og på den anden side den forventede kompensation fra staten på 35 mio. kr. over budgetgarantien.

Det var således i forbindelse med overførselssagen forudsat, at de samlede merudgifter som følge af lovændringerne blev kompenseret fuldt ud.

Konsekvenser af kommuneaftalen for 2013

I juni 2012 – det vil sige efter overførselssagen – aftalte KL og regeringen i kommuneaftalen for 2013, at kommunerne ikke ville blive kompenseret yderligere på det budgetgaranterede område i 2012.

Der var således enighed mellem KL og regeringen om, at det oprindelige bloktilskud for 2012 dækkede både de stigende udgifter pga. konjunkturudviklingen (som var indregnet) og de stigende udgifter pga. af ændret lovgivning (som ikke var indregnet i det oprindelige tilskud).

Aftalens præmis var således, at kommunerne allerede var kompenseret økonomisk for den ændrede lovgivning. Med andre ord ligger det i enigheden mellem KL og regeringen, at Københavns Kommune reelt har fået kompensation for den ændrede lovgivning.

Dog skal der tages det forbehold - som altid er gældende ved statslig medfinansiering af Københavns Kommunes beskæftigelsesindsats – at kommunen har en højere andel af ledigheden på landsplan end det, der svarer til kommunens andel af bloktilskuddet, hvilket medfører, at kommunen underkompenseres ved fordeling af de samlede kommunale tilskud vedr. ledighedsudgifter.

Den finansieringsmæssige manko

Konsekvensen af kommuneaftalen er et tab af forventede indtægter fra efterregulering af budgetgarantien på 37,7 mio. kr. i Københavns Kommune.

Kommunens indtægtstab er som nævnt ovenfor allerede delvis imødegået ved, at der er gennemført besparelser i beskæftigelsesindsatsen på 14,1 mio. kr. ved udnyttelse af de mere lempelige aktiveringsregler.

Hertil kommer, at BIU har opnået 5,4 mio. kr. ekstra i resultattilskud vedrørende integrationslovsudlændinge i 2012, fordi flere i målgruppen har opnået beskæftigelse end forudsat. Det er indeholdt i BIU's bidrag til regnskabsprognosen for 1. halvår 2012, at også disse 5,4 mio. kr. kan anvendes til at imødegå kommunens indtægtstab.

Dermed er kommunens indtægtstab nedbragt til 18,3 mio. kr., jf. tabel 1 nedenfor.

Tabel 1: Økonomiske konsekvenser af ny lovgivning for EI

	Budget 2012 (mio. kr.)
6 ugers selvvalgt uddannelse	34,0
Grundtilskud	28,7
Ændringer i alt	62,7
Reservation til merudgifter (overførselssag)	-25,0
Kommunens indtægtstab (mgl. efterreg. af budgetgaranti)	37,7
BIU's finansieringsbidrag:	
- mindre aktivering	-14,1
- øget resultattilskud	-5,4
Kommunens indtægtstab korrigeret	18,3

Kommunens korrigerede indtægtstab på 18,3 mio. kr. opvejes samtidig delvis af en forventet indtægt i 2012 som følge af, at BIF i samarbejde med Deloitte har afdækket, at kommunen i en årrække har tilbagebetalt for meget til staten i den såkaldte refusionsstraf (tilbagebetaling som følge af manglende rettidighed i aktiveringsindsatsen).

Deloitte har på den baggrund indeholdt i restafregningen af statsrefusion for 2011, at kommunen kompenseres med ca. 14 mio. kr. vedr. regnskabsåret 2009. Der er tale om en indtægt i 2012, som ikke indgår i den aktuelle regnskabsprognose. Der forventes tilsvarende engangsindtægter i 2013 på ca. 60-75 mio. kr. vedr. senere regnskabsår.

Muligheder for budgettilpasning i 2012

ØU har i forbindelse med behandlingen af indstillingen om regnskabsprognosen for 1. halvår 2012 (på mødet d. 22. august 2012) anmodet BIF om over for ØU at fremlægge forslag til håndtering af udfordringen vedr. aktiveringsindsatsen i 2012.

Nedenfor redegøres for besparelsesmulighederne i 2012, set i forhold til kommunens indtægtstab på 18,3 mio. kr., jf. ovenfor.

BIF skal i den forbindelse bemærke:

- Det har hidtil været BIF's forståelse, at fagudvalgene i Københavns Kommune kompenseres økonomisk for økonomiske tab på fagudvalgenes budgetter som led i ny lovgivning, også når disse tab ligger udover det, kommunen opnår i regulering via reglerne om DUT og budgetgarantien, jf. ØU 25/2005.
- BIU har i de seneste år gennemført meget betydelige tilpasninger i beskæftigelsesindsatsen. Tilpasningerne udgør alene i 2011 og 2012 mere end 200 mio. kr.
- Finansiering af de 18,3 mio. kr. ved yderligere besparelser i beskæftigelsesindsatsen vil indebære, at ikke styrbare og uundgåelige udgifter, som ikke har direkte sammenhæng med beskæftigelsesindsatsen finansieres ved en nedprioritering af den almindelige beskæftigelsesindsats over for modtagere af A-dagpenge, kontanthjælp, sygedagpenge mv.
- Besparelser på beskæftigelsesindsatsen vil kunne føre til et modgående tab af statsrefusion på forsørgelsesudgifterne, idet størrelsen af tabet afhænger af den nærmere udmøntning af besparelsen. Besparelserne vil også kunne medføre en reduceret afgang fra ledighed til beskæftigelse, fordi aktivering generelt har en positiv beskæftigelseseffekt.

I overvejelserne om muligheder for at spare yderligere 18,3 mio. kr. på beskæftigelsesindsatsen i 2012 – udover de ovenfor nævnte besparelser – har BIF lagt vægt på, at dette i givet fald beslattes sent på året, hvor en meget stor del af udgifterne reelt er disponerede, fordi jobcentrene booker forløb i god tid inden de lediges ret og pligt til aktivering indtræder.

Samtidig vil en detaljeret udmøntning af en besparelse på et så sent tidspunkt kunne vanskeliggøre jobcentrenes arbejde med at tilrettelægge indsatsen ud fra hensynet til efterlevelse af lediges ret og pligt i resten af året.

Og endelig vil det i praksis ikke være muligt at gennemføre besparelser på kommunens egne beskæftigelsescentre, idet udgifterne her helt overvejende er lønudgifter, hvor procestid, opsigelsesvarsler mv. udelukker besparelser i 2012.

Det er på den baggrund BIF's vurdering, at det i givet fald eneste operationelt mulige vil være at pålægge jobcentrene en dispositionsbegrænsning på køb af eksterne forløb, herunder ordinær uddannelse, i resten af 2012, svarende til de 18,3 mio. kr.

Det vurderes, at det på den måde vil være muligt at opnå en besparelse på 18,3 mio. kr. Dog vurderes det samtidig, at en sådan dispositionsbegrænsning vil begrænse jobcentermedarbejdernes mulighed for at tilrettelægge indsatsen med udgangspunkt i den enkelte lediges behov, hvilket kan føre til længere ledighedsforløb. Der vil også være en risi-

ko for klager fra såvel ledige som fra kommunens eksterne leverandører, som vil opleve et ikke forudsat indtægtstab.